

‘Zullen we een bos beginnen’ – Filosoferen over deel en geheel

Zullen we een bos beginnen

Graaf een kuil
en plant je boom
voorzichtig
naast de mijne.

Kunnen ze elkaar
uit de wind houden
als het stormt

of in de zondagmiddagzon
samen zwijgen.

En als ze 's avonds
door de wimpers
van hun twijgen
naar elkaar kijken
beginnen ze al
op een bos te lijken.

Filosofische vragen

- Is één boom een bos? Zijn twee bomen samen een bos?
- Hoeveel bomen zijn er nodig voor een bos?
- Is het nog een bos als alle bomen zijn omgezaagd? Waarom (niet)?
- Is een boom nog een boom als hij is omgezaagd? Waarom (niet)?
- Is een boom nog een boom als hij in planken is gezaagd? Waarom (niet)?
- Wat gebeurt er met dingen als je ze in stukjes deelt?
- Hoe ver kan je doorgaan met delen?
- Is alles deel van iets groters?

Bron

Gedicht: J. Robben
uit: ‘Zullen we een bos beginnen?’
Uitgeverij De Geus, Breda 2008